

***βαρβάρισμα** τό, βερβέρισμα Ἡπ. Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρβαρίζω (I).

1) Φλυαρία Κρήτ. (Σητ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. βαρβά-
ρα 1. 2) Τρόμος, ἐκφοβισμός Ἡπ. Συνών. βαρβά-
ρα 5, φοβέρα.

***βαρβαριστής** ἐπίθ. Θηλ. βερβερίστρα Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρβαρίζω (I).

Φλύαρος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαρβάρας 2.

***βαρβαριστό** τό, βερβεριστό Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρβαρίζω (I).

Φλυαρία συνεχής: Πιάσε νὰ κάνης δουλειὰ κι ἄς τὸ βερ-
βεριστό. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βαρβάρα 1.

Βαρβαρίτσα ἡ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ὀν. Βαρβάρα καὶ τῆς καταλ. -ίτσα κατὰ
τύπ. ὑποκορ.

Ἡ ἀγία Βαρβάρα: Γνωμ.

Νικολίτσες, Βαρβαρίτσες, | ὅπου νὰ εἶσαι μέσα νὰ εἶσαι!
(ὅτι πρέπει νὰ προφυλάττεται κάνεις ἀπὸ τὸ ψῆχος τὸ
ὁποῖον ἐνσκήπτει κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐορτῶν τῆς ἀγίας
Βαρβάρας καὶ τοῦ ἀγίου Νικολάου).

βάρβαρο τό, Πελοπν. (Μάν. Τριφυλ.) βάρβαρος ὁ,
Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρβαρος.

1) Τὸ φυτὸν δίκταμος ἡ λευκὴ (dictamus albus) τῆς
τάξεως τῶν ρυτωδῶν (rutaceae) Πελοπν. (Μάν. Τριφυλ.)

2) Τὸ φυτὸν πετροσέλινον τὸ ἡμερον (petroselinum
rativum) τῆς τάξεως τῶν σκιαδανθῶν (umbelliferae)
Πελοπν. (Μάν.) Συνών. μακεδονήσι, μαιντανός,
μυρωδιά. [**]

βαρβαρόθερμη ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρβαρος καὶ τοῦ οὐσ. θέρμη.

Σφοδρὸς πυρετός.

βαρβαρόλογος ὁ, Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρβαρος καὶ τοῦ οὐσ. λόγος.

Λόγος βάρβαρος, ἀγροϊκος.

βάρβαρος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) βάρβαρος
βόρ. ἰδιώμ. ἀβάβαρος Πελοπν. (Κορινθ. Λακων. Λάστ.)
Σῦρ. ἀβάβαρος Σάμ. Πληθ. τὰ βάρβαρα ἀγν. τόπ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. βάρβαρος.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ἀγενής, ἀπολίτιστος, ἀγροϊκος,
βάνανσος κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.): Ἀνθρωπος βάρβαρος.
Γυναῖκα βάρβαρη. Ἔθνος βάρβαρο. Τρόπος βάρβαρος. Δια-
γωγή βάρβαρη κοιν. || Ποίημ.

Εἶν' ἱερὸ προσκυνητῶρι | καὶ δὲ θέλει πατηθῇ

ἀπὸ βάρβαρο ποδᾶρι | πάρεξ ὅταν χαλασθῇ

(βάρβαρο ποδᾶρι ἀντὶ βάρβαρου ποδᾶρι) ΔΣολωμ. 53.
Συνών. ἄβρωτος 3 β, ἀγενής, ἀγροϊκητος Β 4, ἀ-
γροϊκος Ι 1, ἀνεύγενος, ἀπότομος 4, βαρβαρό-
τροπος, βαρειόησκιος 3, χωρεάτης, ἀντίθ. εὐγε-
νής, εὐγενικός. 2) Ὁ ἐν ᾧ κατοικοῦν ἄνθρωποι βάρ-
βαροι κοιν.: Τόπος βάρβαρος. Σπίτι-χωρὶς βάρβαρο.

Β) Οὐσ. 1) Πᾶς βάρβαρος ἄνθρωπος ΔΣολωμ. 187:
Ποίημ.

Ἐχεις τὴ μοῦσα, ἂν τὴ δεχθῇς εἰς τὸ θερμό σου στήθος,
γιὰ τοῦ βαρβάρου τὴν ψυχὴν δὲν εἶναι παρὰ λίθος.

2) Τοῦρκος κοιν.: Ἀσμ.

Δὲν ἦτο κρεῖμ' οἱ βάρβαροι ἀπάνω σου ν' ἀράξουν

κι ἀπόκειας Τοῦρκοι νὰ ῥθουνσι γιὰ νὰ σ' ἀπορρημάξουν!

Κρήτ.

βαρβαρόστομος ἐπίθ. Ἡπ. — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρβαρος καὶ τοῦ οὐσ. στόμα.

Ὁ ἀγροϊκὸς ὁμιλῶν, ἀθυρόστομος.

βαρβαρότητα ἡ, σύνηθ. βαρβαρότη Κέρκ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βαρβαρότης.

Τρόπος, λόγος, ἐνέργεια βάρβαρος.

βαρβαρότοπος ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρβαρος καὶ τοῦ οὐσ. τόπος.

Τόπος βαρβάρων πολλαχ.: Κ' ἐγὼ ἦρθα δῶ 'ς τὸ βαρ-
βαρότοπο νὰ χάσω τὴ ζωὴ μου παράδικα (ἐκ διηγ.) Ἀστυπ.

βαρβαρότροπος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βάρβαρος καὶ τοῦ οὐσ. τρόπος.

Βάρβαρος, ἀγροϊκος: Βαρβαρότροπα καμώματα. Συνών.
ἰδ. ἐν λ. βάρβαρος Α 1.

***βαρβάρω** ἡ, βιρβίρω Θράκ.

Λέξις πεποιημένη.

Κόρη πολυλόγος, φλύαρος. Συνών. βαρβάρα Ι γ.

βαρβαρώνω Αἴγιν. Θράκ. (Σηλυβρ.) Κύπρ. Προπ.
(Πάνορι.) κ.ά. βαρβαρώνου Θεσσ. Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ.
(Σέρρ. Σιάτ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ὀν. Βαρβάρα.

Βαρβαρίζω (II), δ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Γνωμ.

Ἀγία Βαρβάρα βαρβαρώνει, | ἅγιος Σάββας σαβανώνει
κι ἅγιος Νικόλας παίρνει καὶ χώνει

Αἴγιν. Τὸ γνωμ. ἐν παραλλαγαῖς εἰς πάντας τοὺς εἰρημέ-
νους τόπους, περὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἰδ. βαρβαρίζω (II).

βαρβαταρίζω Πόντ. βαρβαταρίζω Πόντ. (Τραπ.)
φαρφαταρίζω Πόντ. (Χαλδ.)

Λέξις πεποιημένη. Πβ. καὶ *βαρβαλ-λίω-σω. Κατὰ
ΦΚουκουλ. ἐκ τοῦ ἀρχ. βατταρίζω. Ἰδ. Ἀθηνᾶν 29 (1917)
Λεξικογρ. Ἀρχ. 86.

Κάμνω ταραχὴν, θορυβῶ: Τὰ μωρὰ ἐβαρβατάριζαν.
|| Φρ. Ἐφαρφατάρισαν ἀπάν'-ι-μ' τὰ φτεῖρας (ἐφθειρίασα).
Συνών. βορυβορυρίζω.

βαρβατάρισμα τό, Πόντ. βαρβατάρισμα Πόντ.
βαρβατάρισμα Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρβαταρίζω.

Θόρυβος, ταραχὴ, ὄχλοβοή. Συνών. βαρβατα-
λαξία.

βαρβατέλλι τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βαρβατέλλι Ἡπ.
Κρήτ. Πελοπν. (Αἰγιάλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρβατός καὶ τῆς καταλ. -έλλι.

Μικρᾶς ἡλικίας τράγος εὐρισκόμενος εἰς τὴν πρώτην
ἐκδήλωσιν τοῦ γενετησίου ὀργασμοῦ. Συνών. βαρβα-
τσέλλικο (ἰδ. *βαρβατέλλικος).

***βαρβατέλλικος** ἐπίθ. βαρβατέλλικο τό, Πελοπν.
(Ἀρκαδ.)

Τὸ οὐδ. οὐσ., βαρβατέλλι, δ ἰδ.

***βαρβατέλλιος** ἐπίθ. βαρβατέλλιος Κρήτ. Θηλ.
βαρβατέλλα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαρβατέλλι.

Ὁ ἐπιρρεπὴς πρὸς τὴν ὀχείαν.

βαρβατεύω σύνηθ. βαρβατεύω Κρήτ. κ.ά. βαρ-
βατεύω πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. Μέσ. βαρβατεύομαι Πελοπν.
(Μαζαίικ.) βαρβατεύομαι Στερελλ. (Αἰτωλ.) Μετοχ.
βαρβατεμένος σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρβατός.

1) Ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀρχίζω νὰ αἰσθάνωμαι τὴν γεγε-

τήσιον ὀρμήν, εὐρίσκομαι εἰς γενετήσιον ὀργασμόν, ἐπὶ ζῶων σύνηθ. : *Βαρβατεύεται ὁ καρᾶς - ὁ τράγος - τὸ κριάρι* 'Αρκαδ. Μαζαίικ. *Βαρβατεμένο ἄλογο - κριάρι* κττ. (τὸ ὀργῶν πρὸς συνουσίαν) σύνηθ. Συνών. *βαρβατιάζω 1*, *βαρβατίζω 1*. β) *Μεταφ.* ἀποκτιῶ τρόπους ἀπρεπεῖς, φέρομαι ἀκόσμως Κρήτ. : *Πολὺν ἐβαρβάτεψεν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος τὴν τῶρα καὶ κᾶμποσο καιρό.* 2) *Γίνομαι* δυνατὸς 'Ηπ. (Ζαγόρ.) 3) *Ἀποβαίνω* ὀρμητικὸς, σφοδρὸς *Λεξ.* Πρω. : *Ὅσο βραδυάζει βαρβατεύει ἡ φουσκοθαλασσιά.*

βαρβατιά ἡ, πολλαχ. *βαρβαθιά* Κρήτ. *βαρβακία* Τσακων. *βαρβατιά* Κάρπ. ('Ελυμπ.) Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ τῆς καταλ. - *ία*.

'Η ἐκ τοῦ ὀργασμοῦ δυσσομία τοῦ τράγου, κινάβρα, γρύσος. Συνών. *ἀγγυρία*, *βαρβατίλα 1*, *βαρβατουλέα*.

βαρβατιάζω Δαρδαν. κ.ά. — *Λεξ.* Περίδ. Βυζ. Δημητρ. *βαρβατιάζου* Θράκ. ('Αδριανούπ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος*.

1) *Ὀργῶν*, στρενιῶ Δαρδαν. κ.ά. — *Λεξ.* Περίδ. Βυζ. Δημητρ. : *Παροιμ.* *Σὰ βαρβατιάσῃ ὁ γάιδαρος, δὲν τὸν μπορεῖ καπίστρι* (δὲν ἐξαρχοῦν τὰ ἡπια μέσα πρὸς συγκράτησιν παραφόρου ἐλαττώματος) *Λεξ.* Δημητρ. Συνών. *βαρβατεύω 1*, *βαρβατίζω 1*. 2) *Αὐξάνω*, πληθύνομαι ἄγν. τόπ. : *Τὰ μαλλιά του βαρβάτισαν.* 3) *Πληροῦμαι* Θράκ. ('Αδριανούπ.) : *Κάθε ἓνας ἀπομέσα ἀπ' τοῦ σπῖτ' βάζ' ἀπὸν ἓνα κουκκί 'ς τὴν κισά τ' γιὰ νὰ βαρβατιάσ' (ἐξ ἐθίμων. κισά=βαλάντιον).*

βαρβατιάς ὁ, 'Ηπ. (Κούρεντ.)

'Εκ τοῦ ρ. *βαρβατεύω*.

Τράγος ἑνορχις μεγάλης ἡλικίας ἢ μεγάλου ἀναστήματος.

βαρβάτιασμα τό, *Λεξ.* Περίδ. Βυζ. Βλαστ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ρ. *βαρβατιάζω*.

Ὀργασμὸς γενετήσιος τῶν ζῶων. Συνών. *βαρβατίλα 2*.

βαρβατίζω Θήρ. Κρήτ. κ.ά. *βαρβατιδίω* Κύπρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος*.

1) *Βαρβατιάζω 1*, ὁ ἰδ., Θήρ. Κρήτ. κ.ά. 2) *Θορυβῶ* Κύπρ.

βαρβατίλα κοιν. *βαρβατοίλα* Κεφαλλ. Πάρ. Πελοπν. (Βασαρ. Καρυά Κορινθ.) Στερελλ. (Καλοσκοπ. Παρνασσ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ τῆς καταλ. - *ίλα*.

1) 'Η τοῦ τράγου δυσσομία ὅταν ἔχη τὴν γενετήσιον ὀρμήν κοιν. : *Τὸ τραγὶ βρομάει - μυρίζει βαρβατίλα.* Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαρβατιά*. β) *Συνεκδ.* κακοσμία ἀνθρώπου ἀπλύτου πολλαχ. 2) *Γενετήσιος ὀργασμὸς* ζῶου πολλαχ. Συνών. *βαρβάτιασμα*.

βαρβατοκρατῶ Πελοπν. (Μεσσ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ τοῦ ρ. *κρατῶ*.

Κατὰ γ' πρόσ., εὐνουχισμένος ὢν εἶναι ὀλίγον τι ἱκανὸς νὰ ὀχεύῃ, ἐπὶ ζῶου : *Βαρβατοκρατεῖ ὁ τράγος.*

βαρβατόκριος ὁ, *βαρβατόκριγιος* Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ τοῦ οὐς. *κριός*.

Κριὸς ἐπιβήτωρ.

βαρβατομάννα ἡ, Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ τοῦ οὐς. *μάννα*.

'Η μήτηρ τοῦ ἐπιβήτορος κριοῦ ἢ τράγου, ὡς τοιαύτη δὲ διαλέγεται ἐκλεκτὴ πρὸς ἐπιλογὴν τοῦ εἴδους.

βαρβατομόνουχος ἐπίθ. Πελοπν. (Μεσσ.)

'Εκ τῶν ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ *μουννοῦχος*.

'Ο εὐνουχισθεὶς εἰς προχωρημένην ἡλικίαν δύο τριῶν ἐτῶν ἀφοῦ ἔχει ἤδη χρησιμοποιηθῇ ὡς *σπορίτης*, ἦτοι ἐπιβήτωρ : *Βαρβατομόνουχο κριάρι - τραγί.*

βαρβᾶτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Καππ. *βαρβᾶτους* βόρ. ἰδιώμ. *βαρβᾶτε* Τσακων.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. *βαρβᾶτος*, ὁ ἐκ τοῦ Λατιν. *barbatus*.

Α) Κυριολ. 1) 'Ο μὴ εὐνουχισμένος, ἑνορχις, ἐπὶ ζῶων ἐν γένει κοιν. : *Βαρβᾶτος τράγος. Βαρβᾶτο ἄλογο - κριάρι - τραγί* κττ. κοιν. || Φρ. *Σὰν τραγὶ βαρβᾶτο* (ἐπὶ τοῦ λάγνου ἀνθρώπου) 'Ηπ. *Σὰν ἄλουγον βαρβᾶτου κάθ'* (συνών. τῇ προσηγουμένῃ) Στερελλ. Συνών. *ἀρχιδᾶτος Α 1*.

2) 'Ο ἔχων μεγάλους ὄρχεις πολλαχ. Συνών. *ἀβγᾶτος 2*. 3) *Θηλυδρίας*, λάγνος Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. κ.ά.

Β) *Μεταφ.* 1) *Εὐρωστός* Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) : *Οἱ γιατροὶ ποῦ κατάλαβαν πῶς τὸ παιδί ἤδανε ζουδανὸ μέσ' 'ς τὴν γοιλιά τῆς μάνας δου δὴν ἔσκισαν καὶ τὸ 'βγαλαν 'πομέσα ζουδανό, βαρβᾶτο* (ἐκ παραμυθ.) 2) *Μέγας* σύνηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) : *Περιοισία βαρβάτη.* 3) 'Ο ἔχων ἀνάγκην στιβαρῶν χειρῶν πρὸς διεκπεραίωσιν, ἐπὶ ἐργασίας σύνηθ. : *Δουλειὰ βαρβάτη.* β) 'Ο λίαν προσοδοφόρος πολλαχ. : *Δουλειὰ βαρβάτη.* 4) *Ἀνδρεῖος*, γενναῖος πολλαχ. : *Παλληκᾶρι βαρβᾶτο.* Συνών. *ἀντρεῖτος 1*, *ἀριλῆς 2*. 5) *Ζωηρός*, δυνατὸς Κεφαλλ. : *Καβγᾶς βαρβᾶτος.*

6) *Ἰσχυρὸς* εἰς πλοῦτον ἢ κοινωνικὴν δύναμιν ἢ ὁ διακεκριμένος εἰς τι ἐπάγγελμα ἢ τέχνην ἢ ἐπιστήμην κττ. κοιν. : *Βαρβᾶτος γιατρός - δικηγόρος - νοικοκύρις* κττ. *Βαρβᾶτος 'ς τὰ γράμματα - 'ς τὴν τέχνη* κττ. κοιν. *Βαρβᾶτους* ἀπὸν λιπιά Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. *ἀβγουλλᾶτος 2*, *ἀρχιδᾶτος Β 2*. 'Η λ. καὶ ὡς παρων. Κεφαλλ. καὶ ἐπών. Μακεδ.

Γ) Οὐδ. οὐς. 1) *Ζῶον* μὴ εὐνουχισμένον ἱκανὸν πρὸς ὀχέαν σύνηθ. 2) 'Η προζύμη Ἴμβρ. Συνών. *ἀναδεμῆ 2 β*, *ἀνάπημα 2*, *ἀνάπιασμα 1 β*, *μαγιά*, *προζύμι*.

βαρβατότραγος ὁ, Κρήτ. Κύθηρ. *βαρβατότραος* Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ τοῦ οὐς. *τράγος*.

Τράγος ἐπιβήτωρ.

βαρβατουλέα ἡ, Ζάκ. 'Ηπ. *βαρβατουλέα* Κεφαλλ. *βαρβατουλέ* Δ.Κρήτ. *βιρβιτσιλέα* ΓΧατζιδ. ἐν 'Αθηνᾷ 24,29.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *βαρβᾶτος* καὶ τῆς καταλ. - *ουλέα*.

Περὶ τοῦ τύπ. *βιρβιτσιλέα* ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἄν.

Βαρβατιά, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν. : *Μυρίζει τοῦ βαρβατουλέας* Κεφαλλ.

βάρδα μόριον παρακελευσματικὸν σύνηθ. *βάρδα* πολλαχ. *βαρδάτε* Κέρκ. Κρήτ. Πελοπν. ('Αρκαδ. Μάν.) Στερελλ. ('Αράχ.) κ.ά.

'Εκ τοῦ Βενετ. *varda* προστ. τοῦ ρ. *vardar*. Τὸ *βαρδάτε* πληθ. τοῦ *βάρδα* ὡς προστακτικῆς.

1) *Πρόσεχε ! φυλάξου !* κττ. : *Βάρδα μπρός ! Βάρδα ἀπὸ φονικό ! Βάρδα ἀπὸ κακό ! Βάρδα ἀπὸ γυναῖκες !* σύνηθ. || Ἄσμ.

Ὁρῆα, λαγάδια καὶ βουνά, βαρδάτε μὴ σᾶς κάψῃ

ἢ πονεμένη μου καρδιά ὅ,τι ν' ἀνεστενάξῃ !

Α.Κρήτ. 2) *Παραμέρισε : Βάρδα νὰ περάσω !*

βαρδαβέλλα ἡ, ὡς ναυτικὸς ὄρ. σύνηθ.

Πιθανῶς ἡ λ. Ἱταλ.

